

MUSEOVIRASTO
PL 913
00101 HELSINKI
p. (09) 40 501
www.nba.fi

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

- lomake arkeologisen kohteen tarkastamiseen (ks. täyttöohje lopussa)

1. PERUSTIEDOT

Kunta: PYHTÄÄ	Muinaisjäännösrekisteritunnus:		
Nimi: Korkiaharju 1	Ajoitus: historiallinen aika		
Kohteen tyyppi: työ- ja valmistuspaikat	Tyypin tarkenne: hiilimiilut		
Kohteen laajuus: ø 14 m	Lukumäärä: 1		
Laajuuden arviointiperuste: maastossa tehty mittaus.			
Laji (ruksaa laji, ks. tarvittaessa lajin selitys täyttöohjeen kohdasta 1):			
<i>ruksi:</i> ☒	kiinteä muinaisjäännös mahdollinen muinaisjäännös muu kulttuuriperintökohde löytöpaikka luonnonmuodostuma muu kohde		
Suunta ja etäisyys kirkosta: 3 km Pyhtään kirkosta suuntaan E.			
Sijaintikuvaus: Kohde sijaitsee VT 7:n ja Länsikyläntien (14538) välissä N-S -suuntaisen hiekkatien E-reunalla, kolmen m:n päässä tiestä. Kohteen etäisyys sen eteläpuolella kulkevasta valtatiestä on 130 m ja Länsikyläntiestä 280 m.			
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	N: 6706427	E: 477970	Korkeus m mpy: 17,5-20
Koordinaattien tarkenne: miilun keskikoordinaatti.			
Peruskartta: 3023 06 PYHTÄÄ			
Rekisterikylä (jos tarpeen): Purola		Kiinteistötunnus (jos tarpeen): 624-416-14-0	
Tarkastaja: Marita Kykyri		Tarkastusaika: 6.6.2017	

2. TAUSTATIEDOT

Aiemmat tiedot: ei aiempia tietoja.
Aiemmat löydöt: ei aiempia löytöjä.
Tarkastuslöydöt: ei tarkastuslöytöjä.
Tarkastusolosuhteet: erinomaiset.

Liitteet: karttaliite, joille kohteen sijainti on merkitty; viisi liitekuva.
Muuta: Oppaana tarkastuskäynnillä toimi harrastaja-arkeologi Rune Nygård.

3. TARKASTUSHAVAINNOT

Tarkastuksen syy: Rune Nygårdin ilmoitus kohteesta.
Ympäristö ja maasto: Kohde sijaitsee VT 7:n ja sen N-puolella sijaitsevan Länsikyläntien (14538) välissä. Miilu on tehty N-S -suuntaiselle harjumuodostuman E-sivustalle, hiekkapohjaiselle sekametsää kasvavalle kankaalle tasaiseen maastoon. Metsä on alueella sammal pohjainen; aluskasvillisuus koostuu ruohosta, heinästä, kanervasta ja puolukasta. Paikalla kasvava sekametsä on koivuvaltainen, miilun pohjan alueella kasvaa nuoren koivun lisäksi kuusta ja pihlajaa. Miilun päälle kasatusta tuoreesta hakkuujätteestä sekä sen päällä kasvavasta korkeasta heinästä johtuen on matalaa miilun pohjaa vaikea havaita maastossa.
Arkeologisen kohteen tarkempi kuvaus ja rajaus: Miilu oli pohja-alaltaan pyöreä ja sen $\varnothing$ on 14 m ja korkeus 50 cm. Miilun pohjan keskusta oli hieman "kuopalla", mutta sen ympärillä ei havaittu maahan kaivettuja kuoppia tai oja.
Muuta tietoa: Miilu on yksi Korkiaharjun 5 hiilimiilun muodostamasta kokonaisuudesta. Rune Nygård on löytänyt miilun keskusta rautaisen keksin, joka lienee yhteydessä paikalla suoritettuun puuhiilen valmistukseen. Keksi on toimitettu Museovirastoon 27.6.2017.

4. SUOJELUTIEDOT

Kunto: hyvä.
Hoidon tarve: Miilun päälle kasattu hakkuujäte tulisi poistaa.
Ehdotus suoja-alueeksi (miehellään kartalla rajauksena esitettyinä): -
Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet: ei ole tiedossa.
Muut säilymiseen vaikuttavat asiat: -
Kohteesta käytettävissä olevan tiedon määrä ja laatu (jos tarpeen): -

5. MUUTA

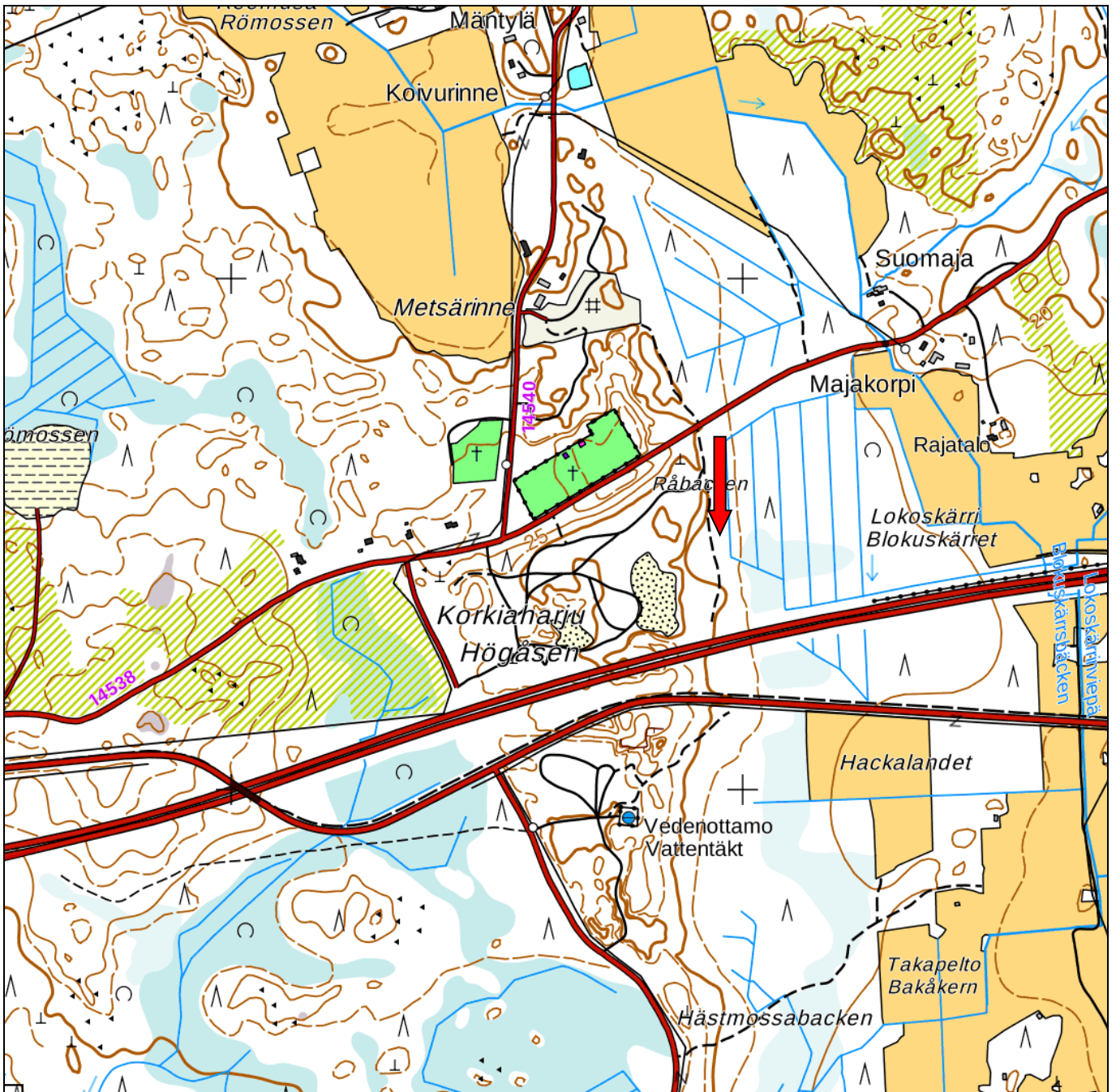
Tarkastajan yhteystiedot: Marita Kykyri, Kymenlaakson museo, Tornatorintie 99B, 48100 Kotka. Gsm 040-7162322.
Muut tiedot: -
Lähilöydöt: Kohteen NE-, NW-, S- ja SE-puolella, 0,3–2,5 km:n etäisyydellä, sijaitsee useita tunnettuja muinaisjäänneksiä, jotka on tarkastettu ja dokumentoitu jo aiemmin ja liitetty valtakunnalliseen muinaisjäänne rekisteriin. Kohteet ovat pääasiassa tieraunioita sekä hiilimiiluja ja tervahautoja.
Opas kohteelle (nimi ja yhteystiedot, jos eri uin tarkastaja): Rune Nygård.

6. PÄIVÄYS JA KERTOMUKSEN LAATIJAN ALLEKIRJOITUS

Päiväys: Kotka 23.8.2017

Allekirjoitus:

Marita Kykyri

Kartta 1: Miilun sijainti punaisen nuolen kärjen kohdalla. Karttapohja: Maanmittaushallituksen paikkatietoikkuna. <https://www.paikkatietoikkuna.fi>

Kuva 1: Pyhtään Korkiaharjun miilumaisemaa. Miilun Korkiaharju 1 sijainti maastossa on merkitty kuvaan nuolella. N. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 2: Miilu suunnasta NW. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 3: Miilun suunnasta SW. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 4: Kairausnäyte miilusta sisälsi runsaasti puuhiiltä. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 5: Miilun keskustasta maan pinnasta löytynyt keksi. Kuva: KyM/M. Kykyri.

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUSLOMAKKEEN TÄYTTÖOHJE

- täyttöohje Museoviraston arkeologisen kohteen tarkastuslomakkeeseen

Lomake on tarkoitettu avuksi arkeologisen kohteen maastotarkastuksessa tehtyjen havaintojen raportoimiseen ja se on word-muotoinen. Kenttiin voi kirjoittaa tietoa niin paljon, kuin on tarpeen. Sähköiset kartat, koordinaattitaulukot ja valokuvat voi liittää lomakkeen loppuun suoraan sähköisiksi liitteiksi. Liitteitä voi lisätä haluamansa määrän esimerkiksi sivunvaihto-työkälulla.

Kohta 1. Perustiedot

- lomakkeeseen täytetään kohteeseen liittyvät sijaintitiedot (kunta, koordinaatit, peruskartta, sijainti suhteessa kirkkoon ja yleinen sijaintikuvaus)
- lomakkeeseen täytetään kohdetta luonnehtivat tiedot (nimi tai ehdotus nimestä, ajoitus, kohteen tyyppi ja tyyppin tarkenne muinaisjäännösrekisterin asiasanojen mukaan, lukumäärä (kpl) ja Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tunnus, jos kohteella on sellainen)
- lomakkeeseen kirjataan arvio kohteen laajuudesta ja perustelu sille
- lomakkeeseen täytetään kohteen laji tarkastushavaintojen perusteella (ks. enemmän Museoviraston laatima Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohje 2014, sivut31-32, <http://www.nba.fi/fi/File/2210/laatuohje.pdf>):
  - *kiinteä muinaisjäännös* on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kohde, jonka täsmällinen maantieteellinen sijainti on osoitetavissa.
  - *mahdollinen muinaisjäännös* on kohde, jota ei ole voitu maastossa tarkastuksen yhteydessä tunnistaa tai paikantaa luotettavasti. Kohteen luonteen selvittäminen muinaisjäännöksenä edellyttää esimerkiksi tarkempia arkeologisia selvityksiä kuin tarkastuksen yhteydessä on ollut mahdollista tehdä.
  - *muu kulttuuriperintökohde* on kohde, jota ei voi todeta muinaismuistolain tarkoittamaksi muinaisjäännökseksi. Yleisimpiä kulttuuri-perintökohdetta ovat käytössä pysyneet historialliset kylänpaikat ja tiet, toisen maailman sodan aikaiset sotahistorialliset kohteet ja alle 100 vuotta nuoremmat hylät. Ensimmäiseen maailmansotaan liittyvät kohteet ovat yleensä kiinteitä muinaisjäännöksiä.
  - *löytöpaikka* on irtaimen muinaisesineen löytöpaikka tai -alue, johon liittyy jonkinlainen paikkatieto. Löydöllä ei ole yhteyttä kiinteään muinaisjäännökseen tai sitä ei voida osoittaa. Ilman arkeologista kontekstia olevaa löytöä kutsutaan *irtolöydöksi*.
  - *luonnonmuodostuma* on luonnon synnyttämä tai muovaama kohde, jota voidaan esimerkiksi luulla ihmisen tekemäksi tai jota ihmisen on voinut muokata. Tällaisia ovat esimerkiksi muinaiset rantamuodostumat (pirunpellot, rantapalteen) ja luolat.
  - *muu kohde* on esimerkiksi tuhoutunut/tutkittu muinaisjäännös, kätkölytö tms. kohde
- lomakkeeseen täytetään tiedot rekisterikylästä ja kiinteistötunnuksesta, jos tarpeen
- huom: rauhoitusluokkaa ei edellytetä enää määriteltäväksi.

Kohta 2. Taustatiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista aiemmista tiedoista ja löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen yhteydessä mahdollisesti tehdyistä löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastusolosuhteista ja niiden vaikutuksesta havaintoihin
- lomakkeeseen täytetään tieto tarkastuksen liitteistä (karttaliitteet, kuvaliitteet, koordinaattitietolistat ym.).

Kohta 3. Tarkastushavainnot

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen syystä ja siihen liittyvistä asioista
- lomakkeeseen kuvataan kohteen ympäristö ja maasto
- lomakkeeseen kuvataan tarkastettu kohde ja rajaus.

Kohta 4. Suojelutiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot kohteen kuntoa koskien ja hoidon tai korjaamisen tarvetta koskevat havainnot
- lomakkeeseen laitetaan ehdotus suoja-alueeksi ja sen perustelut. Ehdotus esitetään mielellään myös kartalle rajattuna.
- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista maankäyttöhankkeista ja/tai muista säilymiseen vaikuttavista olennaisista asioista (luonnon aiheuttama eroosio tms.)
- lomakkeeseen laitetaan haluttaessa arvio kohteesta käytettävissä olevien tietojen luonteesta ja määrästä:
  - tietotaso 1 = kohteesta on riittävästi tietoa sen luonteen ja iän tarkemmaksi määrittämiseksi
  - tietotaso 2 = kohteen luonteen ja iän määrittely edellyttää tarkempia arkeologisia selvityksiä.

Kohta 5. Muuta

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastajan yhteystiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot lähilöydöistä ja mahdollisista muista tiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot henkilöstä, jota voi tarvittaessa toimia paikalla oppaana.

Kohta 6. Allekirjoitus

- lomake allekirjoitetaan ja päivätään.